

Uitsluitend per e-mail: [REDACTED]

t.a.v. [REDACTED]

Den Haag, 11 juni 2026
dossiernummer: 207641
uw kenmerk: n.v.t.
telefoonnummer: +31 (0)6 13 49 92 51
e-mail: jz@advocatenorde.nl

Betreft: beslissing op bezwaar

Geachte heer [REDACTED]

U heeft op 15 april 2025 een e-mail ontvangen van de coördinator toetsing van de Uitvoeringsorganisatie beroepsopleiding advocaten (hierna: "UO") waarin u is medegedeeld dat uw verzoek (gedaan middels het per e-mail van 31 december 2024 verzonden formulier) om een behoud van de (tweede) toetskans Ethiek "niet is behandeld en u op 7 mei dus de herkansing maakt voor de toets Ethiek."

Namens u heeft [REDACTED] per e-mail van 19 maart 2026 bezwaar gemaakt tegen het niet in behandeling nemen van uw verzoek om een behoud toetskans (hierna: "uw verzoek"). Hierin verzoekt u om ontvankelijk- en gegrondverklaring van uw bezwaar en om herroeping dan wel herziening van het besluit van 15 april 2025 door te besluiten dat uw verzoek wordt toegewezen op grond van artikel 3.19, zesde lid, juncto vijfde lid, van de Verordening op de advocatuur (hierna: "Voda"). U verzoekt om een proceskostenvergoeding op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb").

U bent per e-mail van 20 maart 2026 gevraagd de verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding te beargumenteren.

Namens u is in uw bezwaarschrift, aangevuld per e-mail van 25 maart 2026, de volgende argumentatie geleverd. Zoals volgt uit artikel 6:8, eerste lid, van de Awb vangt de in artikel 6:7 van de Awb genoemde bezwaartermijn van zes weken aan met ingang van de dag nadat die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt. U bent van mening dat de e-mail van 15 april 2025 niet als besluit kenbaar is gemaakt. Op grond van artikel 3:45, eerste lid, van de Awb had u dienen te worden gewezen op bezwaar- en beroepsmogelijkheden tegen dat besluit. Volgens vaste rechtspraak leidt het ontbreken van een rechtsmiddelenverwijzing bij een besluit in beginsel tot verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding ex artikel 6:11 van de Awb. U meent

Bezoekadres
Prinses Beatrixlaan 5
2596 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

dat het voor u in redelijkheid niet duidelijk was of de e-mail van 15 april 2025 een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb was, mede omdat de rechtsmiddelenverwijzing ontbrak. Voorts merkt u op dat het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: "CBB") op 30 januari 2024 heeft geoordeeld (ECLI:NL:CBB:2024:31) dat bij de beoordeling van de verschoonbaarheid meer rekening moet worden gehouden met bijzondere omstandigheden die de indiener betreffen bij het indienen van het bezwaarschrift maar ook ten tijde van het indienen van het verzoek om behoud van de toetskans. De omstandigheden dat u zelf niet eerder dan vanaf 10 maart 2026 door een advocaat bent bijgestaan en dat u niet bestuursrechtelijk bent gespecialiseerd dienen daarbij volgens u ook te worden meegewogen.

Ten overvloede wordt hier opgemerkt dat namens u per brief van 29 mei 2026 aan de rechtbank Amsterdam is gevraagd om de behandeling van de beroepsprocedure met zaaknummer AMS 26 / 332 BELEI (bij ons bekend onder dossiernummer 207479) aan te houden in afwachting van de uitkomst van de onderhavige bezwaarprocedure. Het aanhangige beroep heeft betrekking op de weigering van de extra toetskans voor het onderdeel Ethiek.

Toetsingskader

Ingevolge artikel 6:9, eerste lid, van de Awb is een bezwaar- of beroepschrift tijdig ingediend indien het voor het einde van de termijn is ontvangen.

Ingevolge artikel 6:11 van de Awb blijft, ten aanzien van een na afloop van de termijn ingediend bezwaar- of beroepschrift, niet-ontvankelijkverklaring op grond daarvan achterwege indien redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest.

Overwegingen met betrekking tot de ontvankelijkheid

Is er sprake van termijnoverschrijding?

Op grond van artikel 6:7 van de Awb bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift zes weken. Op grond van artikel 6:8, eerste lid, van de Awb vangt de termijn aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

In de e-mail van 15 april 2025 is u abusievelijk door de - niet hiertoe bevoegde - *coördinator* toetsing van de UO meegedeeld dat uw verzoek om een behoud toetskans op grond van artikel 3.19, zesde lid juncto vijfde lid, van de Voda niet in behandeling is genomen. Het betreft een bevoegdheidsgebrek dat met inachtneming van artikel 6:22 van de Awb en artikel 7:11, tweede lid, van de Awb in bezwaar door de algemene raad als mandaatgever kan worden hersteld. Bij dezen bepaalt de algemene raad dan ook, dat deze beslissing kan worden beschouwd als een op grond van artikel 1.6, aanhef en onderdeel b, van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging NOvA krachtens mandaat door de - wel hiertoe bevoegde - *manager* toetsing van de UO namens de algemene raad bevoegd genomen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb juncto artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onderdeel a dan wel onderdeel c, van de Awb. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open op grond van artikel 7:1 juncto 8:1 van de Awb.

Het besluit van 15 april 2025 is conform artikel 3:41, eerste lid, van de Awb aan u bekendgemaakt door toezending per e-mail. De bezwaartermijn, bedoeld in artikel 6:7 juncto artikel 6:8, eerste lid,

van de Awb, liep hiermee tot en met 27 mei 2025. Dit betekent dat uw bezwaarschrift van 19 maart 2026 buiten de termijn is ingediend.

Verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding?

Op grond van artikel 3:45, eerste lid, van de Awb dient een appellabel besluit een rechtsmiddelenverwijzing te bevatten. De algemene raad stelt vast dat het besluit van 15 april 2025 die voorgeschreven rechtsmiddelenclausule niet bevatte. De voorliggende vraag is of dit gegeven maakt dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is.

Geen gerede twijfel mogelijk over besluitkarakter

U heeft in uw e-mail van 25 maart 2026 onder punt 3 verwezen naar vaste rechtspraak¹ waarin - samengevat - is geoordeeld dat het ontbreken van een rechtsmiddelenclausule bij een besluit in beginsel leidt tot verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding, mits belanghebbende daarop een beroep doet en stelt dat de termijnoverschrijding daarvan een gevolg is. Uit dezelfde, door u aangehaalde uitspraken van de drie hoogste bestuursrechters, blijkt dat van het hiervoor beschreven beginsel zijn uitgezonderd de omstandigheden waarin redelijkerwijs moet worden aangenomen dat belanghebbende wist dat hij binnen een bepaalde termijn bezwaar moest maken. Van bekendheid met de termijn kan in ieder geval worden uitgegaan indien de belanghebbende voor afloop van de termijn reeds werd bijgestaan door een professionele rechtsbijstandverlener. Bij een professionele rechtsbijstandverlener mag kennis omtrent het in te stellen rechtsmiddel en de daarvoor geldende termijn immers worden verondersteld en diens kennis kan in dit verband aan de belanghebbende worden toegerekend. Voor het aannemen van verschoonbaarheid kan evenwel, ook indien de belanghebbende bijstand heeft van een professionele rechtsbijstandverlener, aanleiding bestaan indien gerede twijfel mogelijk is omtrent het besluitkarakter van het door het bestuursorgaan aan die belanghebbende toegezonden stuk.

De algemene raad overweegt dat u in de hoedanigheid van voorwaardelijk ingeschreven advocaat ex artikel 1, derde lid, van de Advocatenwet kan worden aangemerkt als professionele rechtsbijstandverlener. Van een professionele rechtsbijstandverlener mag worden verwacht dat hij weet dat de e-mail van 15 april 2025 onmiskenbaar een besluitkarakter had, ondanks de gebreken die dit besluit had. Artikel 1:3, eerste lid, van de Awb bepaalt dat onder besluit wordt verstaan: "een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling". De e-mail van 15 april 2025 was een schriftelijke beslissing van (in dit geval: namens) een bestuursorgaan, die een publieke rechtshandeling inhield, met het rechtsgevolg dat uw verzoek om een behoud toetskans niet in behandeling werd genomen, zodat u het door u verzochte behoud toetskans niet kreeg en u aan de herkansing op 7 mei 2025 diende deel te nemen. Omdat het besluitkarakter van de e-mail van 15 april 2025 onmiskenbaar is, is het ook buiten twijfel dat de Awb hieraan een bezwaartermijn toekent. Naar de mening van de algemene raad slaagt op dit punt uw betoog, dat u pas met het besluitkarakter bekend werd toen u werd bijgestaan door [REDACTED], dan ook niet. Ook het argument, dat het u en mogelijk ook uw kantoorgenoten, ontbrak aan voldoende bestuursrechtelijke kennis, maakt het feit niet anders dat u als professionele rechtsbijstandverlener conform jurisprudentie van de hoogste bestuursrechters bekend wordt geacht met het besluitkarakter van de e-mail van 15 april 2025 en de in te stellen rechtsmiddelen. Het ontbreken van een rechtsmiddelenclausule doet daar niet aan af.

¹ De uitspraken [ECLI:NL:CRVB:2016:732](#); [ECLI:NL:CRVB:2019:1014](#), r.o. 4.3.1.; [ECLI:NL:RVS:2014:2982](#); en [ECLI:NL:CBB:2020:571](#), r.o. 5.3.

Cbb 30 januari 2024 maakt uitzondering voor professionele rechtsbijstandverleners

Voorts heeft de algemene raad beoordeeld of de door u aangehaalde jurisprudentie ten aanzien van verschoonbaarheid van termijnoverschrijdingen, ingezet met de uitspraak van het CBb van 30 januari 2024, [ECLI:NL:CBB:2024:31](#), op u van toepassing is en komt tot de slotsom dat dit niet het geval is.

De algemene raad overweegt ook hier dat u in de hoedanigheid van voorwaardelijk ingeschreven advocaat ex artikel 1, derde lid, van de Advocatenwet kan worden aangemerkt als professionele rechtsbijstandverlener. Van een professionele rechtsbijstandverlener als u mag worden verwacht dat u weet in welke gevallen u bezwaar dient te maken dan wel dat u in elk geval hierover tijdig kennis weet te vergaren. Van u mag worden verwacht dat u weet dat het belangrijk is om tijdig en zo nodig pro forma bezwaar te maken en dat u zich realiseert wat de risico's zijn van het tot het laatste moment uitstellen hiervan. Het maakt daarbij geen verschil of u voor een cliënt bezwaar maakt of, zoals thans, voor uzelf; de algemene raad vindt steun voor deze opvatting in de uitspraak van rechtbank Gelderland van 22 oktober 2024, [ECLI:NL:RBGEL:2024:7183](#).

Het CBb formuleert in rechtsoverweging 5.1 als uitzondering op dit uitgangspunt van niet-verschoonbaarheid bij professionele rechtshulpverleners wanneer sprake is van (heel) bijzondere persoonlijke omstandigheden aan de zijde van de professionele rechtshulpverlener zelf. Naar het oordeel van de algemene raad is hiervan in casu geen sprake. De door u gestelde omstandigheid dat het u, en mogelijk ook uw kantoorgenoten, ontbrak aan voldoende bestuursrechtelijke kennis kan gelet op de uitspraak van het CBb van 30 januari 2024 immers niet beschouwd worden als een (heel) bijzonder persoonlijke omstandigheid waaraan een doorslaggevende betekenis worden toegekend.

Ten overvloede wordt hierbij nog opgemerkt dat een voorwaarde voor inschrijving op het tableau is dat de betreffende persoon een Nederlandse rechtenopleiding heeft afgerond waarmee civiel effect is verkregen. Het Nederlandse bestuursrecht maakt daar onderdeel van uit, dus bekendheid met in ieder geval de basisbeginselen van het bestuursrecht zou van een advocaat mogen worden verwacht.

De algemene raad concludeert dat uw bezwaarschrift niet tijdig is ingediend, omdat het niet voor het einde van de termijn is ontvangen en er geen sprake is van een verontschuldigbaar verzuim. Uw bezwaar is daarom niet ontvankelijk, reden waarom is afgezien van het horen als bedoeld in artikel 7:3, aanhef en onderdeel a, van de Awb. Omdat het besluit niet wordt herroepen bestaat voor een proceskostenvergoeding op grond van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb geen aanleiding.

Beslissing

Het bezwaar is niet-ontvankelijk.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
namens deze,

[Redacted]
mw. M.G. Schreier
algemeen secretaris a.i.

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen bij de afdeling bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied waar zij wonen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.